

**Declassified to Public
27 June 2019**

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា
Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia
Chambres Extraordinaires au sein des Tribunaux Cambodgiens

ឯកសារដើម
ORIGINAL DOCUMENT/DOCUMENT ORIGINAL
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ទទួល (Date of receipt/Date de reception): 02 / 11 / 2016
ម៉ោង (Time/Heure): 16:30
មន្ត្រីទទួលបន្ទុកសំណុំរឿង/Case File Officer/L'agent chargé du dossier: ANN PAO

E448/1

**ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ**

Kingdom of Cambodia
Nation Religion King
Royaume du Cambodge
Nation Religion Roi

អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

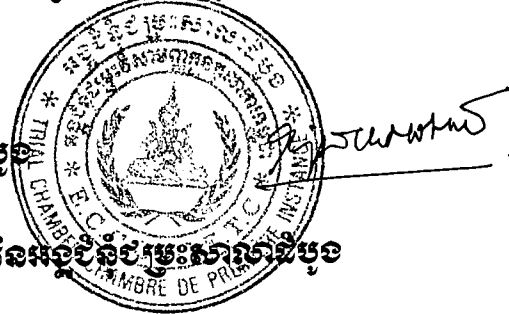
ថ្ងៃទី ០២ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៦

ជូនចំពោះ៖ ភាគីទាំងអស់នៃសំណុំរឿង ០០២

ពី៖ ចៅក្រម និង ឧទ្ធរណ៍ ប្រធានអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

ចម្លងជូន៖ លោក/លោកស្រីចៅក្រម និង មន្ត្រីច្បាប់ជាន់ខ្ពស់នៃអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

**កម្មវត្ថុ៖ សេចក្តីសម្រេចលើសំណើ E448 របស់មេធាវីការពារក្តី និង ជា សុំប្រទានឧបយក
ឯកសារនានាធ្វើជាឯកសារភស្តុតាង និង កោះហៅសាក្សីបន្ថែមពីររូប (សម្ងាត់)**

១. អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងទទួលបានសំណើមួយ អនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៣) និង (៤) នៃ វិធានផ្ទៃក្នុង ដែលបានដាក់ជាឯកសារសម្ងាត់នៅថ្ងៃទី ២៦ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៦ ដោយមេធាវី ការពារក្តី នួន ជា សុំប្រទានឧបយកជាឯកសារភស្តុតាងនូវអត្ថបទសារព័ត៌មានចំនួនពីរ មុនការ ផ្តល់សក្ខីកម្មរបស់សាក្សី ឡុង សាត (2-TCW-1065) (ឯកសារ E448.2 និង E448.3) (“អត្ថបទ”) និង សុំប្រទានហៅសាក្សីបន្ថែមចំនួនពីររូបប្រទានឧបយកផ្តល់សក្ខីកម្មពាក់ព័ន្ធនឹងការបះ បោរនៅក្នុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ព្រមទាំងពាក់ព័ន្ធនឹងសាក្សី 2-TCW-1065 ដែលនឹង ផ្តល់សក្ខីកម្មចំពោះអង្គហេតុលក្ខណៈនៃជម្លោះប្រដាប់អាវុធ (ឯកសារ E448)។ អត្ថបទទាំង នេះ រៀបរាប់អំពីប្រវត្តិរបស់សាក្សីបន្ថែមពីររូប ដែលបានស្នើសុំប្រទានឧបយកផ្តល់សក្ខីកម្ម។ អង្គជំនុំ ជម្រះបានស្តាប់សេចក្តីសន្និដ្ឋានដោយផ្ទាល់មាត់ឆ្លើយតបទៅនឹងសំណើនេះ នៅថ្ងៃទី ២៦ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៦។ ភាគីផ្សេងទៀត មិនបានជំទាស់ទៅនឹងការទទួលយកអត្ថបទទាំងនេះជា

ឯកសារភ័ស្តុតាងនោះឡើយ។ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិកត់សម្គាល់ថា ទោះបីជាសាក្សី ដែលបានស្នើមានភាពជាប់ពាក់ព័ន្ធ តែវាជាធនធានសិទ្ធិរបស់អង្គជំនុំជម្រះ ក្នុងការសម្រេចថា តើពួកគាត់គួរតែត្រូវបានកោះហៅដែរ ឬយ៉ាងណា ដោយសារនាពេលនេះ ជាដំណាក់កាល ចុងក្រោយនៃកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីជំនុំជម្រះហើយ។ មេធាវីការពារក្តី ខៀវ សំផន ពុំជំទាស់ ទៅនឹងសំណើសុំនេះឡើយ (ប្រតិចារិកសវនាការ ថ្ងៃទី ២៦ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៦ ទំព័រ ៧៧- ៨០ សេចក្តីព្រាង)។ នៅថ្ងៃទី ២៧ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៦ មេធាវីការពារក្តី នួន ជា បានដាក់ សំណើសុំផ្ទាល់មាត់ឱ្យទទួលយកប្រតិចារិកនៃកិច្ចសម្ភាសន៍របស់មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា ជាមួយសាក្សីពីរនាក់ដែលបានស្នើសុំ ដែលប្រតិចារិកនៃកិច្ចសម្ភាសន៍ទាំងនោះមានតែជាភាសា ខ្មែរប៉ុណ្ណោះ (“ប្រតិចារិក”)។ ភាគីផ្សេងទៀតពុំបានជំទាស់ទៅនឹងសំណើសុំឱ្យទទួលយក ប្រតិចារិកនេះធ្វើជាឯកសារភ័ស្តុតាងនោះឡើយ (ប្រតិចារិកសវនាការ ថ្ងៃទី ២៧ ខែ តុលា ទំព័រ ៤៥-៤៧ សេចក្តីព្រាង)។

២. នៅថ្ងៃទី ២៧ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៦ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានចេញសេចក្តីសម្រេចផ្ទាល់ មាត់មួយដោយទទួលយកអត្ថបទ និង ប្រតិចារិកទាំងនេះធ្វើជាឯកសារភ័ស្តុតាង និង បាន ពន្យារការសម្រេចលើបញ្ហាថាតើគួរកោះហៅបុគ្គលទាំងពីររូបនេះធ្វើជាសាក្សីបន្ថែមទៀត ឬ យ៉ាងណា (ប្រតិចារិកសវនាការ ថ្ងៃទី ២៧ ខែ តុលា ទំព័រ ៤៨ សេចក្តីព្រាង)។

៣. អនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង នៅគ្រប់ដំណាក់កាលនៃនីតិវិធីទាំងអស់ អង្គជំនុំជម្រះអាចទទួលយកនូវភ័ស្តុតាងទាំងឡាយណា ដែលអង្គជំនុំជម្រះយល់ឃើញថាមាន ប្រយោជន៍សម្រាប់នាំមកនូវការស្វែងរកការពិត នៅពេលដែលភ័ស្តុតាងនោះក៏បំពេញផងដែរ នូវបទដ្ឋានការបញ្ជាក់បឋម នៃភាពពាក់ព័ន្ធ ភាពអាចជឿជាក់បាន និង យថាភាព ដែលតម្រូវ ដោយវិធាន ៨៧(៣) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។ អង្គជំនុំជម្រះនឹងសម្រេចលើសំណើសុំឱ្យទទួលយក ភ័ស្តុតាងថ្មី ស្របតាមលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យដូចមានចែងនៅក្នុងវិធាន ៨៧(៣) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។ វិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ក៏តម្រូវផងដែរថា ភាគីដែលស្នើសុំឱ្យទទួលយកភ័ស្តុតាងថ្មីត្រូវ បញ្ជាក់ពីមូលហេតុនៃការស្នើសុំនេះឱ្យបានច្បាស់លាស់។ ភាគីដែលស្នើសុំត្រូវធ្វើឱ្យអង្គជំនុំ- ជម្រះសាលាដំបូងជឿជាក់ថា ភ័ស្តុតាងដែលខ្លួនបានស្នើសុំដាក់នោះ មិនអាចរកបាននៅមុន ពេលចាប់ផ្តើមការជំនុំជម្រះ ឬ មិនអាចត្រូវបានរកឃើញ ទោះបីជាបានយកចិត្តទុកដាក់សម-

ស្របហើយក៏ដោយ។ ទោះបីយ៉ាងណា នៅក្នុងករណីមួយចំនួន អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង បានទទួលយកភស្តុតាងនានាដែលពុំបានបំពេញទៅតាមលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យនេះឡើយ រួមទាំងក្នុង ករណីដែលភស្តុតាងពាក់ព័ន្ធយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយនឹងសម្ភារៈដែលមានរួចហើយនៅចំពោះមុខ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង និង ក្នុងករណីដែលប្រយោជន៍នៃយុត្តិធម៌តម្រូវឱ្យមានការវាយតម្លៃ ប្រភពទាំងនេះរួមគ្នា និង ករណីដែលឯកសារដែលបានស្នើសុំនេះ គឺជាភស្តុតាងដោះបន្ទុក ដែលតម្រូវឱ្យមានការវាយតម្លៃ ដើម្បីជៀសវាងកំហុសក្នុងការស្វែងរកយុត្តិធម៌ (សូមមើល ឯកសារ E319/36/2)។

៤. អត្ថបទទាំងនេះបានបោះពុម្ពផ្សាយនៅក្នុងខែ កក្កដា និង សីហា ឆ្នាំ ២០១៥ នៅក្នុងទស្សនាវដ្តី “ស្វែងរកការពិត”របស់មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា។ ប្រតិចារិកកត់ត្រាកិច្ចសម្ភាសន៍ជាមួយ សាក្សីបន្ថែមពីររូបដែលបានស្នើសុំឱ្យមកផ្តល់សក្ខីកម្ម ដែលបានធ្វើឡើងដោយមជ្ឈមណ្ឌល ឯកសារកម្ពុជា។ មេធាវីការពារក្តី នួន ជា បានលើកឡើងថា មេធាវីការពារក្តីបានដឹងពី វត្តមាននៃអត្ថបទ និង ប្រតិចារិកទាំងនេះ នៅក្រោយខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៦ នៅពេលដែល សេចក្តីវាយការណ៍ព័ត៌មានផ្ទៃក្នុងរបស់ អ.វ.ត.ក យោងលើអត្ថបទកាសែតកម្ពុជាមួយ ដែល បានរៀបរាប់ពីប្រវត្តិរបស់បុគ្គលទាំងនេះ។ ទោះបីយ៉ាងណា ជាក់ស្តែង ឯកសារទាំងនេះ អាចរកបានជាសាធារណៈ ជាងរយៈពេលមួយឆ្នាំមកហើយ។ ដូចនេះ សំណើនេះគួរតែត្រូវ បានដាក់ឆាប់ជាងនេះប្រកបដោយការយកចិត្តទុកដាក់ត្រឹមត្រូវ ហេតុដូច្នោះ ការដាក់សំណើ នេះនៅពេលនេះត្រូវបានចាត់ទុកថាមានភាពយឺតយ៉ាវ។ ទោះបីយ៉ាងនេះក្តី អង្គជំនុំជម្រះ ពិចារណា ថា តើជាប្រយោជន៍នៃយុត្តិធម៌ដែរ ឬទេ ក្នុងការទទួលយកឯកសារទាំងនេះធ្វើជា ឯកសារភស្តុតាង។

៥. អង្គជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា អត្ថបទ និង ប្រតិចារិកទាំងនេះ បំពេញទៅតាមបទដ្ឋាននៃការ បញ្ជាក់បឋម ពីភាពពាក់ព័ន្ធ ភាពជឿជាក់បាន និង យថាភាព ដែលតម្រូវសម្រាប់ការទទួល យកឯកសារតាមវិធាន ៨៧(៣) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។ ឯកសារទាំងនេះអាចមានភាពពាក់ព័ន្ធ ហើយមេធាវីការពារក្តី នួន ជា អាចយកមកប្រើប្រាស់ដើម្បីតាំងសំណួរ និង ពិនិត្យភស្តុតាង របស់សាក្សី ឡុង សាត (2-TCW-1065)។ នេះបង្ហាញឱ្យឃើញនូវប្រយោជន៍នៃយុត្តិធម៌ ដែលតម្រូវឱ្យទទួលយកឯកសារទាំងនេះ។

៦. ហេតុនេះ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងទទួលយកអត្ថបទ និង ប្រតិចារិកទាំងនេះធ្វើជាឯកសារ ភ័ស្តុតាង អនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ដាក់លេខ យោងជាឯកសារ E3/10714 និង E3/10715 សម្រាប់អត្ថបទទាំងនេះ និង ដាក់លេខយោង ជាឯកសារ E3/10716 និង E3/10717 សម្រាប់ប្រតិចារិកទាំងនេះ។ អង្គជំនុំជម្រះពន្យារ ពេលចេញសេចក្តីសម្រេចលើបញ្ហាថាតើត្រូវកោះហៅសាក្សីបន្ថែមពីររូប ដែលបានលើកឡើង នៅក្នុងសំណើនេះ ឬ យ៉ាងណា ដោយសារតែអង្គជំនុំជម្រះចាំបាច់ស្តាប់សក្ខីកម្មរបស់សាក្សី ឡុង សាត (2-TCW-1065) ជាមុនសិន ដើម្បីវាយតម្លៃឲ្យបានពេញលេញទៅលើលក្ខណៈ វិនិច្ឆ័យនៃវិធាន ៨៧(៣) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ហើយថាតើវាជាប្រយោជន៍នៃយុត្តិធម៌ដែរ ឬ យ៉ាង ណា។

៧. អនុស្សរណៈនេះ ជាចម្លើយតបផ្លូវការរបស់អង្គជំនុំជម្រះទៅនឹងសំណើសុំ E448។